

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes–Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Történelem és Filozófia Kar
1.3 Intézet	Magyar Történeti Intézet
1.4 Szakterület	Kommunikációtudományok
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Könyvtár- és Információtudomány

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Dokumentumok szakozása és tárgyszavazása – HLM6516						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Gurka-Balla Elena, tanársegéd, dr.						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Gurka-Balla Elena, tanársegéd, dr.						
2.4 Tanulmányi év	III	2.5 Félév	5	2.6. Értékelés módja	V	2.7 Tantárgy típusa	SZT

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	6	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	4
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	154	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	56
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					25
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					13
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					22
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					6
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	60				
3.8 A félév össz-óraszama	154				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• Számítógépes terem vetítő képernyővel
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• Számítógépes terem vetítő képernyővel

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A dokumentumok tartalmi feltárásának dokumentációja és az adatok azonosításának és rendszerezésének kezelési módszere és eljárásai • Az információ- és kommunikációtudományok területéhez kapcsolódó szaknyelv és a szakmai ismeretek elsajátítása; • A korszerű információszerzési és kommunikációs módszerek ismerete és használata, beleértve a könyvtári program által nyújtott eszköztár kezelését 	•
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A különböző professzionális szituációk hatékony és a valósághoz igazódó kezelése • A multidiszciplináris csapatmunka technikáinak az elsajátítása • A szakmai önművelődés és önfejlesztés szükségszerűségének a tudatosítása és a piacgazdálkodás szükségleteihez való alkalmazkodás technológiájának az elsajátítása 	•

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<p>A kurzus célja megismertetni a hallgatókkal a könyvtári állomány kezelésének alapfogalmait és bevezetni őket a tudományos vizsgálatok keretében leggyakrabban használt adatkezelési módszerek világába. Az előadás-sorozat célja továbbá kialakítani a hallgatókban az adatfeltáró, azonosító és rendszerező módszereket és eljárásokat és készségeket a különböző típusú könyvtárakban.</p> <p>A szeminárium célja a adatfeltárás és a szurrogátumok előállításához szükséges gyakorlati tudásnak a megszerzése, a kurzuson szerzett ismeretek és fogalmak felhasználása, alkalmazása gyakorlatok révén, valamint a hallgatók adatbáziskezelő készségeinek az olyan irányú fejlesztése, mely a könyvtári és tájékoztató tevékenységben hasznosítható.</p>	•
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>A tantárgy abszolválásával megszerezhető jártasságok a következők: kritikai gondolkodás; problémamegoldó készség; könyvtári programban való jártasság kialakítása; adatfelvételi módszerek alkalmazása; az egységesített és visszakereshető adatfeldolgozás módszerének és technikáinak az elsajátítása</p>	•

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
<p>Az osztályozás és a tárgyszavazás szerepe a könyvtárban.</p> <p><i>Alapfogalmak és kulcsszavak</i> : könyvtári funkció, a dokumentum feldolgozása, tartalmi feltárás, használói kör, gyűjtőkör, információhordozók, elektronikus dokumentumok, könyvtári információkeresés, hálózati információk, kibertér, bibliográfiai tevékenység, dokumentáció, metaadatok, kereső motorok (interneten), keresési szempontok, információvesztés.</p> <p><i>Könyvészet:</i></p>	<p>Interaktív előadás, bemutató</p>	

<p>Könyvtárosok kézikönyve. 2. Kötet: 15-34 GBI: A dokumentumok tartalmi feltárása a könyvtárban, p. 9-17</p>		
<p>Az osztályozás alapelvei <i>Alapfogalmak és kulcsszavak</i> : információkereső nyelv, osztályozási rendszerek (prekoordinált, posztkoordinált), szakkatalógus, katalógusterv, Dewey Tizedes Osztályozása, Egytemes Tizedes Osztályozás, főtblázat, segédtáblázatok, betűrendes mutató, alosztások. <i>Könyvészet:</i> Barátné Hajdu Ágnes. <i>A tartalmi feltárás alapjai.</i> Budapest, Könyvtári Intézet, 2001. 3-11 GBI: A dokumentumok tartalmi feltárása a könyvtárban, p. 51-74</p>	<p>Interaktív előadás, bemutató</p>	
<p>A tizedes osztályozó rendszer. Az ETO táblázatok felépítése <i>Alapfogalmak és kulcsszavak</i> : Az ETO felépítése, jelzetalkotás, alkalmazás, főtblázatok. <i>Könyvészet:</i> Barátné Hajdu Ágnes. <i>A tartalmi feltárás alapjai.</i> Budapest, Könyvtári Intézet, 2001. 12-15 GBI: A dokumentumok tartalmi feltárása a könyvtárban, p. 75-128</p>	<p>Interaktív előadás, bemutató</p>	
<p>Segédtáblázatok, közös alosztások, kapcsolt számok Színhely: 89-es terem <i>Alapfogalmak és kulcsszavak</i> : önálló, nem önálló általános alosztások (nyelvi, formai, földrajzi, etnikai, idő szerinti, szempont szerinti, ...), önálló és nem önálló speciális alosztások, jelkészlet, sorrend, párhuzamos jelszerkesztés. <i>Könyvészet:</i> Barátné Hajdu Ágnes. <i>A tartalmi feltárás alapjai.</i> Budapest, Könyvtári Intézet, 2001. 12-15 GBI: A dokumentumok tartalmi feltárása a könyvtárban, p. 114-124</p>	<p>Interaktív előadás, bemutató</p>	
<p>Az osztályozás módszertana Színhely: 89-es terem <i>Alapfogalmak és kulcsszavak</i> : mellérendeléses összekapcsolás, alárendelő viszonyítás, külső forrásból származó jelzetek <i>Könyvészet:</i> Barátné Hajdu Ágnes. <i>A tartalmi feltárás alapjai.</i> Budapest, Könyvtári Intézet, 2001. 16-19</p>	<p>Interaktív előadás, bemutató</p>	
<p>Szakkatalógus (a szakjelzet helye és a szakkatalógus szerkesztése) <i>Alapfogalmak és kulcsszavak</i> : szakkatalógus, szakjelzet, osztólapok, betűrendes mutató</p>	<p>Interaktív előadás, bemutató</p>	
<p>A tárgyszavazás <i>Alapfogalmak és kulcsszavak</i> : információkereső</p>	<p>Interaktív előadás, bemutató</p>	

<p>nyelv, természetes nyelvi jelzetek, deszkriptor, tiltott tárgyszavak, tezaurusz. <i>Könyvészet:</i> GBI: A dokumentumok tartalmi feltárása a könyvtárban, p. 129-140</p>		
<p>Deszkriptorcikk készítése adatbázisban</p> <p><i>Alapfogalmak és kulcsszavak</i> : vezérdeszkriptor, helyett, lásd még, alá-, fölérendelt fogalmak, kapcsolt (asszociatív) fogalmak.</p>	Interaktív előadás, bemutató	
<p>Tárgyszavazás a számítógépes adatbázisban, Alephben</p> <p><i>Alapfogalmak és kulcsszavak</i> : modul, authority fájl, kizárás, szinonimák és azonosalakú terminusok rendezése.</p>	Interaktív előadás, bemutató	
<p>A RAMEAU és a Library of Congress tezaurusának az ismertetése</p> <p><i>Alapfogalmak és kulcsszavak</i> : deszkriptor, nem deszkriptor, kizárt fogalmak</p>	Interaktív előadás, bemutató	
<p>Kulcsszavas osztályozás</p> <p><i>Alapfogalmak és kulcsszavak</i> : KWIC, KWOC <i>Könyvészet:</i> Könyvtárosok kézikönyve. 4. kötet: 125-129, 142-145</p>	Interaktív előadás, bemutató	
<p>Tárgyszóindexek</p> <p><i>Alapfogalmak és kulcsszavak</i> : permutált tárgyi index, lánceljárásos tárgyi index <i>Könyvészet:</i> Barátné Hajdu Ágnes. <i>A tartalmi feltárás alapjai</i>. Budapest, Könyvtári Intézet, 2001. 27-31</p>	Interaktív előadás, bemutató	
<p>Kell-e még az ETO? MEK-dokumentum</p> <p><i>Alapfogalmak és kulcsszavak</i> : ETO, az információkeresés technikája, online keresési stratégia <i>Könyvészet:</i> Ungváry Rudolf–Vajda Erik. Könyvtári információkeresés. Budapest, Typotex, 2002. 37-93</p>	Interaktív előadás, bemutató	
<p>Kötelező könyvészet: Könyvtárosok kézikönyve. Szerk. Horváth Tibor, Papp István. 2. kötet. Budapest, Osiris, 2001. Egyetemes tizedes osztályozás. Rövidített kiadás. Budapest, Szabványkiadó, 1977. Clasificarea zecimală universală. Ediție prescurtată. București, INID, 1995. Domokos Miklósné. <i>Tezaurusz-szerkesztés</i>. Budapest, Népművelési Propaganda Iroda, 1973. p. 18-21, 37-44. Lazăr, Monica. <i>Ghid de indexare cu aplicații în ALEPH 500</i>. Cluj-Napoca, Argonaut, 2005. Gurka-Balla Ilona. A dokumentumok tartalmi feltárása. Egyetemi jegyzet. Kolozsvár, 2008. http://www.udcc.org/udccsummary/php/index.php?tag=---&lang=ro</p>		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
A szakkatalógus bemutatása a Kolozsvári Egyetemi Könyvtárban	egyéni és csoportos gyakorlatok	

<p>Színhely : KEK katalógusterem, referenz terem</p> <p>Tevékenység: csoportmunka – keresés a hagyományos cédulakatalógusok-ban, az online katalógusban, a segédkönyvek használata a referenz teremben, osztályozási táblázatok használata</p>		
<p>Dewey tizedes osztályozása, fontosabb szakozási rendszerek: kongresszusi könyvtár szakozása, a kettőspontos osztályozó rendszer (Ranganathan)</p> <p>Tevékenység : közös megbeszélés.</p>	<p>egyéni és csoportos gyakorlatok</p>	
<p>Osztályozási gyakorlatok</p> <p>Tevékenység: csoportmunka, keresés az osztályozási táblázatokban.</p>	<p>egyéni és csoportos gyakorlatok</p>	
<p>Szakoó gyakorlatok</p>	<p>egyéni és csoportos gyakorlatok</p>	
<p>Szakoó gyakorlatok</p>	<p>egyéni és csoportos gyakorlatok</p>	
<p>Automatizált programban végzett leírások</p> <p>Tevékenység : űrlapok kitöltése bibliográfiai adatokkal, ismerkedés a számítógépes programmal</p>	<p>egyéni és csoportos gyakorlatok</p>	
<p>Automatizált programban végzett tárgyszavazás és keresés</p> <p>Tevékenység : Keresés az Aleph könyvtáros programban, tárgyszavazás.</p>	<p>egyéni és csoportos gyakorlatok</p>	
<p>Deszkriptorcikkek készítése Access adatbázisszerkesztő programban.</p>	<p>egyéni és csoportos gyakorlatok</p>	
<p>Szakoó gyakorlatok</p> <p>Tevékenység : PowerPointos bemutató, közös megbeszélés.</p>	<p>egyéni és csoportos gyakorlatok</p>	
<p>Keresés a virtuális és az online katalógusokban a világhálón</p>	<p>egyéni és csoportos gyakorlatok</p>	
<p>Kulcsszavazó gyakorlatok</p>	<p>egyéni és csoportos gyakorlatok</p>	
<p>Permutált tárgyi indexek készítése</p>	<p>egyéni és csoportos gyakorlatok</p>	
<p>Keresés a világhálón</p> <p>számítógépes navigálás keresőfogalmak segítségével, keresési stratégiák alkalmazása, PowerPointos bemutató</p>	<p>egyéni és csoportos gyakorlatok</p>	
<p>Választható/opcionális könyvészet: Az Országos Széchényi Könyvtár átfogó teaurusza (HTML változat) Kell-e még az ETO? MEK-dokumentum Kövendi Dénes. <i>Bevezető a Könyvtártudományi Szakkönyvtár könyvtári és tájékoztatási teauruszához.</i> Preprint. Budapest, 2000. <i>Tárgyszójegyzék iskolai könyvtárak részére.</i> Összeáll. Ládi László, Tóthné Környei Márta. Szerk. Dán Krisztina.</p>		

Budapest, Flaccus, 2002.

Subject catalogues : headings and structure / by E.J. Coates. London, The Library Association, 1969.

Könyvtári raktározási táblázatok. Szerk. és összeáll. Rónai Tamás. 8. átdolg. kiadás. Budapest, Múzsák, 1989.

Könyvészet: Barátné Hajdu Ágnes. *A tartalmi feltárás alapjai*. Budapest, Könyvtári Intézet, 2001.

Ungváry Rudolf–Vajda Erik. *Könyvtári információkeresés*. Budapest, Typotex, 2002.

9. Az episztémikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A tantárgy eleget tesz a következő elvárásoknak:

- A Felsőoktatási Szakosodások Nemzeti Besorolása (<http://www.mncis.ro>)
- A Romániai Foglalkozási Besorolás (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Teszt – 5 pont	Teszt	50 %
10.5 Szeminárium / Labor	5 deskriptor cikk – 2,5 pont		25 %
	5 bibliográfiai rekord – 2,5 pont		25 %
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none">• Az állomány kezelésének az elsajátítása, az adatok rögzítésének a rendszerezése és visszakereshetővé tétele a könyvtári programban.• A szakterminológia elsajátítása.• A szemináriumokon való aktív 70 %-os részvétel			

Kitöltés dátuma

2020-03-30

Előadás felelőse

Gurka-Balla Ilona

Szeminárium felelőse

Gurka-Balla Ilona

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2020-03-31

Intézetigazgató

dr. Nagy Róbert-Miklós docens

